

World Theatre Day 2019 Message Author

Biography of the message author: Carlos CELDRÁN, Cuba

Hungarian version

Carlos CELDRÁN, Kuba

Színházi eszmélésem előtt mestereim már javában munkálkodtak. Saját életük maradványaira építettek hajlékot és költészetet. Közülük sokan ismeretlenek vagy alig emlékszünk rájuk: a próbatermek és a zsúfolásig megtelt színházak nyugalmában dolgoztak csendben, alázatosan, majd sok évnyi munka és nagyszerű teljesítmények után lassan elhagyták helyüket és eltűntek. Amikor megértettem, hogy nekem is ez a sorsom, azt is megértettem, hogy bámulatos és egyedi örökséget kaptam tőlük: nincs más, mint a megismételhetetlen pillanat megélése; a pillanaté, amikor a színház sötétjében találkozol a másikkal, és nincs védőháló, csak a mozdulat és a leleplező szó igazsága. Színházi szülőházam találkozásokból épül a város legkülönbözőbb pontjairól érkező nézőkkel. Ők azok, akik estéről estére azért jönnek el a színházainkba, hogy megosszanak velünk néhány percet, néhány órát. Ezekből a kivételes pillanatokból áll az életem, amikor nem saját magammal és szenvedéseimmel törődöm. Újjászületek, és megértem a színház hivatását: átélni az adott, a múltó pillanat pusztá igazságát, amikor tudjuk, hogy igaz, amit a reflektorok fényében mondunk és teszünk. Ez mutatja meg leginkább, milyenek vagyunk. Színházi szülőházam, az enyém és a színészeimé azokból a pillanatokból szövődik, melyekben nem bújunk maszkok mögé, nincs többé mellébeszélés és félelem, hanem mi magunk vagyunk, és a sötétben megfogjuk egymás kezét.

A színházi hagyomány nem hierarchikus. Senki sem gondolja, hogy a színháznak lenne a világban vagy egy városban vagy egy kiemelt épületben egyetlen központja. A színház láthatatlanul terjed, nem ismeri a földrajzot, de beleavatkozik mindazok életébe, akik művelik. A színházművészet egyesít. Minden színházrendező a sírba viszi az utánozhatatlan, világos és szép pillanatokot, mindegyikük ugyanúgy tűnik el, és nincs semmilyen természetfeletti erő, ami megvédené őket. A nagy mesterek tudják, hogy az elismerés semmilyen formája nem

érvényes a munkájuk lényegét illető bizonyosságon kívül: vagyis azt, hogy kétségek közepette csak pillanatokra valósítják meg az igazságot, a kétértelműséget, az erőt, a szabadságot. Semmi sem éli túl őket, marad utánuk néhány adat, fotó, videó felvétel, elképzeléseik halvány lenyomata. Ezekből a felvételekből a közönség csendes rezdülései hiányozni fognak, ahogy az éppen megértett és átélt pillanat varázsa is, ami megismételhetetlen, elmesélhetetlen. Ez csak néhány másodperc, ami áttetszőbb, mint maga az élet.

Amikor megértettem, hogy a színház önmagában is olyan, mint egy ország, a világot behálózó hatalmas terület, felszabadító döntést hoztam: ne menj el onnan, ahol vagy, ne rohanj máshová. Ahol te vagy, ott a közönség. Ott vannak a társaid, akikre szükséged van. Otthonodtól távol a mindennapi élet kusza és átláthatatlan. Ezen a látszólagos mozdulatlanságon dolgozz, indulj a legnagyobb utazásra, járd be újra Odüsszeusz és az argonauták útját: légy az a mozdulatlan utazó, aki segíti, hogy saját világod súlyosabb és szilárdabb legyen. Utazásod ahhoz a pillanathoz vezet el, amikor a hozzád hasonlókkal találkozol. Feléjük tartasz, a szívükhöz, a lelkükhöz. Feléleszted és összegyűjtöd érzelmeiket, emlékeiket. Utazásod szédítő, gazdagsága felmérhetetlen és senki nem teheti semmissé. Valójában nem fogjuk fel, hogy ez az utazás a nép képzeletében, a legtávolabbi földekbe vetett mag, vagyis a nézők polgári, etikai és emberi lelkiismerete. Így hát nem mozdulok, otthon maradok, látszólag nyugodtan, valójában éjjel és nappal munkába merülve, hiszen e mozdulatlan mozgás lendülete művészetem titka.

Carlos Celdrán rendező, író, színház igazgató, 1963-ban született Havannában. 1968-ban szerzett diplomát a havannai Művészeti Egyetemen. Még ebben az évben rendezőként kezdett dolgozni a havannai Buenida színházban. 1996-ban megalapítja saját társulatát, az Argos Teatrót. Brecht, Beckett, Ibsen, Strindberg darabjainak előadásával nem csak Kubában, hanem Európában is sikereket arattak. Ezen túl kortárs kubai szerzők műveit is bemutatták. A társulat legjelentősebb elismerését Celdrán *10 Milliones* című darabjának előadásával érték el.

Carlos Celdrán Kubában és Dél-Amerika számos színházi egyetemén tanít.